

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **T. I., spol. s r.o., Z.**, IČO: X., zast. JUDr. M. P., bytom R., proti žalovanému: **M. P., N.**, IČO: X., právne zastúpeného advokátom JUDr. R. A., L., **o zaplatenie 496 063,81 Eur istiny s príslušenstvom**, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 26. júla 2010 č. k. 15Cb/60/2001-967, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 26. júla 2010 č. k. 15Cb/60/2001-967 v napadnutej časti výroku o odmene znalca **p o t v r d z u j e .**

V časti výroku upravujúceho uctáreň súdu odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa **z r u š u j e .**

Žalobcovi trovy odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 26. 07. 2010 č. k. 15Cb/60/2001-967 priznal súdnemu znalcovi doc. Ing. T. D., CSc., bytom T., odmenu za podaný znalecký posudok č. 1/2010 zo dňa 05. 02. 2010 celkom vo výške 25 253,19 Eur, po odpočítaní už poskytnutej zálohy na vypracovanie znaleckého posudku 1 500 Eur, odmenu 23 753,19 Eur. Vo výroku sa ďalej upravuje, aby uctáreň súdu po právoplatnosti tohto uznesenia vyplatila znalcovi odmenu vo výške 23 753,19 Eur na účet vedený vo V., a. s., Ž., číslo účtu: X., odmenu znalca z rozpočtových prostriedkov súdu.

Súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd nariadil v predmetnej veci znalecké dokazovanie, a to: určenie hodnoty skutočne vynaložených investícií v súvislosti s projektom pre realizáciu stavby „Rekonštrukcia a racionalizácia tepelného

hospodárstva M. P.“ ku dňu skončenia nájomnej zmluvy dňa 30. 06. 2000 medzi prenajímateľom M. P. a nájomcom H., s. r. o., P.. Znalec vypracoval znalecký posudok pod číslom 1/2010 a odovzdal dňa 05. 02. 2010. Súd prvého stupňa preskúmal vyúčtovanie znalečnej odmeny, náhrad hotových výdavkov a dospel k záveru, že vyúčtovanie tarifnej odmeny podľa ust. § 3 v uplatnenom počte znalcom 6640 hodín nie je možné v takomto počte priznať, pretože nie sú predložené doklady a podklady pre takéto priznanie. V odôvodnení rozhodnutia sa zdôrazňuje, že ak by súd priznal odmenu v takomto počte hodín, znamenalo by to, že znalec každý deň, 8 hodín pracoval na znaleckom posudku počas 27,6 mesiacov (čo je viac ako 2 roky), pričom znaleckú úlohu dostal dňa 23. 03. 2009 a znalecký posudok odovzdal dňa 05. 02. 2010 – čo je nemožné. Vzhľadom na rozsah znaleckej úlohy za primerané hodiny vynaložené na znaleckú úlohu považoval súd 1536 hodín podľa špecifikácie uvedenej vo výroku rozhodnutia, keď mal za to, že znalec mohol maximálne na znaleckej úlohe pracovať 8 hodín denne nepretržite počas 192 dní (6,4 mesiaca), a to v dobe cca 11 mesiacov, po ktorú dobu trvala znalecká úloha. Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že pokiaľ sa týka 20% zvýšenia odmeny za mimoriadne náročný úkon, tak súd sa s týmto uplatnením stotožnil, pretože práve znalecký posudok bol podkladom pre uzavretie súdneho zmieru medzi účastníkmi a bol vypracovaný zodpovedne. Súd prvého stupňa nepriznal znalcovi podielovú odmenu podľa ust. § 4 vyhl. č. 491/2004 Z. z. MS SR s poukazom na to, že toto ustanovenie sa jednoznačne môže uplatniť iba pri oceňovaní nehnuteľnosti, čo v danom prípade nebolo predmetom znaleckej úlohy a pri paušálnych výdavkoch v súlade s vyhláškou súd len upravil paušálnu náhradu v súlade s ust. § 14 vyhl. č. 491/2004 Z. z., keď znalec uplatnil 923,40 Eur, hoci správny výpočet je 775,50 Eur.

Proti uzneseniu podal odvolanie žalovaný a žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie a vec vrátil Krajskému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie. Uviedol, že odhady súdu ohľadom primeraného počtu hodín sa nemôžu približovať ku skutočnej realite, pretože len spracovanie dokumentácie a spracovanie znaleckého posudku by znamenali v sumáre prácu znalca v rozsahu 150 dní a v trvaní 8 hodín denne. Miestne šetrenie by znamenalo prácu v rozsahu 40 dní po 8 hodín denne a štúdia spisu 7 dní, pričom úlohou znalca bolo len skúmanie príloh faktúr, ktorých zaplata sa žalobca domáhal. Podľa názoru žalovaného, je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné z hľadiska jeho dôvodov a zistení. Vo výrokovej časti je navyše nesprávne odpočítaná suma preddavku, ktorá bola vyššia, nakoľko bola

zaplatená oboma účastníkmi. S poukazom na uvedené, žiada žalovaný napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na riadne zdokumentovanie práce znalca.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v medziach dôvodov odvolania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie rozhodnutia súdu prvého stupňa o priznaní znalečnej odmeny a náhrad hotových výdavkov súdnemu znalcovi doc. Ing. T. D., CSc., bytom T., za podaný znalecký posudok č. 1/2010 zo dňa 05. 02. 2010.

V priebehu konania pred súdom prvého stupňa vyplynula vo veci potreba znaleckého dokazovania ohľadne výšky skutočného zhodnotenia majetku žalovaného v dôsledku investícií žalobcu pri plnení nájomnej zmluvy na hmotný investičný majetok žalovaného zo dňa 07. 11. 1996 v znení dodatkov č. 1, 2 a 3. Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 15. 12. 2008 č. k. 15Cb/60/2001-451 uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť preddavok na trovy dôkazu vo výške 50 000,-- Sk (1 659,70 Eur), na účet súdu prvého stupňa č. 7000146140/8180, vedeného v Štátnej pokladnici, VS: 3080130608, KS: 0558 a uznesením zo dňa 15. 12. 2008 č. k. 15Cb/60/2001-452 uložil totožnú povinnosť aj žalovanému, VS: 3080130708. Sporové strany na základe uznesenia o zložení preddavku na znalecké dokazovanie zložili na účet súdu prvého stupňa každý po 1 659,70 Eur podľa záznamu trov na č. l. 456 spisu.

Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 23. 03. 2009 č. k. 15Cb/60/2001-456 nariadil znalecké dokazovanie z odboru strojárstvo, odvetvie stroje a zariadenia na všeobecné účely a odhad hodnoty strojných zariadení. Súd za znalca pribral doc. Ing. T. D., CSc., Ž.. Úlohou znalca bolo určiť hodnotu skutočne vynaložených investícií na zhodnotenie majetku žalovaného v súvislosti s projektom pre realizáciu stavby „rekonštrukcia a racionalizácia tepelného hospodárstva M. P.“, ku dňu skončenia nájomnej zmluvy dňa 30. 06. 2000, ktorá bola uzavretá dňa 07. 11. 1996 medzi prenajímateľom: M. P. a nájomcom: H., spol. s r. o., N. (právnym predchodcom žalobcu). Lehota na vypracovanie a odovzdanie znaleckého posudku bola súdom prvého stupňa stanovená do 90 dní od prevzatia spisu.

Vyššie uvedené uznesenie bolo súdnemu znalcovi doručené dňa 29. 04. 2009, o ktorej skutočnosti svedčí návratka založená v spise pod č. l. 456.

Krajský súd v Trenčíne listom zo dňa 29. 04. 2009 č. k. 15Cb/60/2001-463 dožiadaním požiadal Okresný súd Ž. o predvolanie znalca a následné doručenie spisového materiálu osobne do vlastných rúk znalcovi doc. Ing. T. D., CSc.. Z obsahu spisu vyplýva, že k prevzatiu spisového materiálu došlo v mesiaci máj 2009.

Znalec doc. Ing. T. D., CSc., listom zo dňa 19. 05. 2009, č. l. 460, požiadal súd prvého stupňa o priznanie preddavku k spracovaniu znaleckého posudku vo výške 1 500,-- Eur. O tejto žiadosti súd uznesením zo dňa 21. 05. 2009 č. k. 15Cb/60/2001-461 rozhodol tak, že poskytol znalcovi preddavok k spracovaniu znaleckého posudku v sume 1 500,-- Eur, ktorá suma bola vyplatená zo zloženej zálohy vedenej na tomto súde pod položkou D 14 – 1/2009, a to na číslo účtu znalca: X. vedený vo V. B. O tejto skutočnosti svedčí aj záznam súdu zo dňa 17. 06. 2009, č. k. 15Cb/60/2001-465.

Súd prvého stupňa listom zo dňa 06. 10. 2009 č. k. 15Cb/60/2001-468 oznámil znalcovi predĺženie lehoty na podanie znaleckého posudku z dôvodu zložitosti znaleckej úlohy do 15. 11. 2009. Znalec doc. Ing. T. D., CSc., listom zo dňa 11. 11. 2009 požiadal súd prvého stupňa o ďalšie predĺženie termínu odovzdania znaleckého posudku, o ktorej žiadosti však nebolo súdom rozhodnuté.

Znalecký posudok 01/2010 bol vypracovaný dňa 05. 02. 2010 v počte strán: 318 a v počte príloh: 138 a takto bol následne súdu trojmo odovzdaný. Celkový počet strán posudku je 456 a samotný posudok obsahuje faktickú dokumentáciu, stanovenie obstarávacích cien v tabuľkovej forme, lokalizáciu strojných komponentov pomocou obrázkov spolu s príslušnou fotodokumentáciou. Príloha je tvorená rôznorodými písomnosťami vrátane uskutočnenej korešpondencie, ako aj technickými výkresmi a geometrickými plánmi. Pretože išlo o inžiniersky veľmi rozsiahlu znaleckú činnosť, boli k vyhotoveniu zadanej znaleckej úlohy prizvaní aj ďalší znalci, a to Ing. M. K. – odbor 37 00 00 Stavebníctvo, doc. Ing. J. P., CSc. – odbor 10 00 00 Elektrotechnika a Ing. R. K. – odbor 39 00 00 Strojárstvo, so žiadosťou o spracovanie znaleckých úkonov v príslušných

oblastiach. Znalecký posudok obsahuje znalecké doložky všetkých vyššie menovaných znalcov (č. l. 790, strana č. 317 znaleckého posudku).

Znalecká činnosť je špecializovaná odborná činnosť vykonávaná znalcom. Znalec je vzhľadom ku svojmu vzdelaniu, odbornej príprave, zručnostiam alebo skúsenostiam považovaný za toho, kto je kvalifikovaný a koho znalosti v špecifickom odbore prevyšujú vedomosti a skúsenosti bežnej osoby. Práve tieto kvalifikácie oprávňujú znalca na podanie nezáväzného a nestranného názoru, za ktorý názor nesie aj právnu zodpovednosť. Ide teda nielen o činnosť technického charakteru, ale aj o rozsiahlu tvorivú duševnú činnosť (vnímanie, pozorovanie, analyzovanie, vyhodnocovanie), ktorej náročnosť je potrebné skúmať pri konkrétnom prípade osobitne.

V snahe stanoviť objektívne kritérium určenia znalečného sa vydal v našom právnom systéme všeobecný záväzný predpis, ktorým je Vyhláška MS SR č. 491/2004 Z. z. o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov v znení neskorších predpisov. V dotknutej vyhláške je stanovený spôsob určenia a výšky odmeny znalca, ktorá odmena v sebe zahŕňa okrem iného aj kompenzáciu za vyvinutú tvorivú činnosť. Ďalej vyhláška ustanovuje spôsob určenia a výšku náhrady hotových výdavkov a náhrady za stratu času za znaleckú činnosť.

S poukazom na rozsah a spôsob spracovania znaleckého posudku, ako aj technickú náročnosť zadanej znaleckej úlohy, je počet hodín určený súdom prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí za preštudovanie spisu 56 hodín, miestne šetrenie 280 hodín, spracovanie dokumentácie 700 hodín, spracovanie znaleckého posudku 500 hodín reálne. Ako vyplýva zo samotného znaleckého posudku, na jeho tvorbe sa podieľal nielen súdom pribratý znalec doc. Ing. T. D., CSc., ale aj znalcom vybratí znalci v rámci špecializácií v konkrétnych odboroch. Podľa obsahu posudku v danej veci nešlo len o skúmanie príloh faktúr, ktorých sa žalobca domáha, ako to označil žalovaný v odvolaní proti napadnutému uzneseniu. V zmysle obsahu znaleckého posudku znalec vykonal buď sám alebo kolektív oslovených spolupracovníkov znalecké ohliadky (napr. ohliadky výmenníkových staníc v počte 38, ohliadky plynových kotolní v počte 2) a stretnutia a konzultácie s pracovníkmi spoločností, ktoré mali k dispozícii pôvodné projektové a technologické dokumentácie a ďalšie doklady

potrebné k spracovaniu znaleckej úlohy (podľa znaleckého posudku č. 1. 495 – 497), čomu následne zodpovedá rozsah štúdia spisu a samotné spracovanie znaleckého posudku.

Odvolací súd považuje v posudzovanom prípade za dôvodné aj navýšenie odmeny znalca o 20%, pretože spracovanie predmetného znaleckého posudku možno nepochybne považovať za mimoriadne náročný úkon. Je pritom potrebné prihliadnúť aj na tú skutočnosť, že znalecký posudok bol podkladom pre uzavretie súdneho zmieru medzi účastníkmi konania.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v časti určenia odmeny znalca v zmysle ust. § 219 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Podrobným preskúmaním rozhodnutia súdu prvého stupňa v časti výroku, upravujúceho účtáreň súdu, odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa nesprávne upravil účtáreň v časti zaplattenia odmeny znalcovi v sume 23 753,19 Eur z rozpočtových prostriedkov súdu, ktorá uvedená skutočnosť však nemá vplyv na správne rozhodnutie súdu prvého stupňa o znaleckej odmene. Je nesporné, že žalobca aj žalovaný súdom prvého stupňa uloženú povinnosť zaplatiť preddavok na trovy dôkazu vo výške 50 000,-- Sk (1 659,70 Eur), na účet súdu č. 7000146140/8180, vedeného v Štátnej pokladnici, KS: 0558, VS: 3080130608 a VS: 3080130708, splnili, o ktorej skutočnosti je vyhotovený záznam v súdnom spise pod č. l. 454, 455 a 456. Preddavky boli súdu uhradené celkovo vo výške 3 319,40 Eur (1 659,70 Eur + 1 659,70 Eur) a znalcovi bol napadnutým uznesením súdu prvého stupňa zo dňa 21. 05. 2009 č. k. 15Cb/60/2001-461 od celkovej odmeny odpočítaný správne preddavok poskytnutý v sume 1 500,-- Eur. Zostala nevysporiadaná zvyšná časť uhradeného preddavku v sume 1 819,40 Eur (3 319,40 Eur – 1 500 Eur). Potom zostatok odmeny znalca vo výške 23 753,19 eur mal správne byť zúčtovaný z položky zloženej zálohy vo výške 1 819,40 Eur a len vo výške 21 933,79 Eur z rozpočtových prostriedkov súdu.

Odvolací súd preto v časti výroku, upravujúceho účtáreň súdu, uznesenie súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. i/ O. s. p. zrušil ako nesprávne vydané.

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému žalobcovi v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, odvolací súd mu preto ich náhradu nepriznal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 18. augusta 2011

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová